

15 Δεκεμβρίου 2022

Ὁ Ἅγιος Ἐλευθέριος (Διονύσιος Ψαριανός Μητροπολίτης Σερβίων καί Κοζάνης)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)



Σήμερα ἡ Ἐκκλησία ἐορτάζει καὶ τιμᾷ τὴν ἱερὴ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρα Ἐλευθερίου. Ὁ ἅγιος Ἐλευθέριος εἶναι ἀπὸ τοὺς πρῶτους μάρτυρας τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας. Πατρίδα εἶχε τὴ Ρώμη. Ὁ πατέρας του ἦταν ὑπατος, ἀνώτατος δηλαδὴ ἀξιωματοῦχος τοῦ κράτους, καὶ ἡ μητέρα του, Ἀνθία τὸ ὄνομα, ἦταν μαθήτρια τοῦ ἀποστόλου Παύλου. Πολὺ νωρὶς ἔμεινε ὀρφανὸς ἀπὸ πατέρα κι ἡ μητέρα του τὸν ἀνάθρεψε μὲ πολλὴ στοργὴ καὶ φροντίδα. Τὸν παρουσίασε στὸν τότε ἐπίσκοπο τῆς Ρώμης, κοντὰ στὸν ὁποῖο ἔμαθε τὰ ἱερὰ γράμματα. Σὲ πολὺ μικρὴ ἡλικία ὁ ἅγιος Ἐλευθέριος, γιὰ τὴ μεγάλη του ἐπίδοση στὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ τὴν ἄλλη του ἀρετὴ, χειροτονήθηκε διάκονος, πρεσβύτερος καὶ ἐπίσκοπος.



Σὲ ἡλικία εἴκοσι ἐτῶν ὁ ἅγιος Ἐλευθέριος ἦταν ἐπίσκοπος Ἰλλυρικοῦ, δηλαδή ἐδῶ

κοντὰ σ' ἐμᾶς, στὴν Αὐλώνα τῆς Βορείου Ἡπείρου. Ἀπὸ τότε στὴν ἱερὴ ἐκείνη γῆ ἔπνεε χριστιανικὸς ἄνεμος κι ἀκούótανε ὁ λόγος τοῦ Εὐαγγελίου. Καὶ μόνο τώρα, γιὰ τὶς ἁμαρτίες ποὺ ξέρει ὁ Θεός, στὰ μέρη ἐκεῖνα δὲν τολμοῦν οἱ ἄνθρωποι οὔτε τὸ σταυρὸ τους νὰ κάμουν. Σήμερα στὴ μνήμη τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου, ἃς προσευχηθοῦμε κι ἃς τὸν παρακαλέσουμε θερμὰ νὰ λυπηθῆ τοὺς ἀδελφούς μας στὴ Βόρειο Ἡπειρο, ποὺ μένουν χωρὶς τὴ θεία Λειτουργία, χωρὶς τὴν εὐλογία καὶ τὸν ἁγιασμὸ τῆς Ἐκκλησίας, χωρὶς νὰ βαπτίζονται τὰ παιδιὰ τους, κι ὅταν ἀποθνήσκουν νὰ θάβονται χωρὶς ἱερέα.

Ἄς μὴ μᾶς κάνη ἐντύπωση ὅτι ἀπὸ τόσο μικρὴ ἡλικία ὁ ἅγιος Ἐλευθέριος ἦταν ἐπίσκοπος. Ἡ Ἐκκλησία τότε ἀκόμα δὲν εἶχε θεσπίσει κανόνες γιὰ τὴν ἡλικία τῶν κληρικῶν, σύμφωνα μὲ τοὺς ὁποίους τώρα οἱ διάκονοι χειροτονοῦνται μετὰ τὰ 25, οἱ πρεσβύτεροι μετὰ τὰ 30 καὶ οἱ ἐπίσκοποι μετὰ τὰ 35. Ἀλλὰ γιὰ τὸν ἅγιο Ἐλευθέριο ἔχει ἐφαρμογὴ ἐκεῖνο ποὺ γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος πρὸς τὸν Τιμόθεο· «μηδεὶς σου τῆς νεότητος καταφρονεῖτω», ἃς μὴ σὲ καταφρονῆ κανένας γιὰ τὴ νεαρή σου ἡλικία. Ἀλλὰ κι ἐκεῖνο, ποὺ διαβάζομε στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ὅτι «γῆρας τίμιον οὐ τὸ πολυχρόνιον οὐδὲ ἀριθμῶ ἐτῶν μεμέτρηται». Ἀξιοσέβαστος δὲν εἶναι κανένας μόνο γιὰ τὰ χρόνια τῆς ἡλικίας του.

Σὲ νεαρῶτατη ἡλικία, ὁ ἅγιος Ἐλευθέριος ἦταν σεμνὸς καὶ συνετός, σὰν τὸν πιὸ σεβαστὸ κι ἀξιότιμο γέροντα, καὶ τερμάτισε τὸ βίον του μὲ σκληρὸ μαρτυρικὸ θάνατο. Τί καλύτερο τάχα νὰ ζηλέψη ἕνας νέος, ἂν εἶναι νὰ πεθάνῃ, παρὰ ἕναν ἀνδρεῖο καὶ τιμημένο θάνατο; Οἱ ἀρχαῖοι, ὅταν πῆγαιναν στὴ μάχη, τραγουδοῦσαν· «Τεθνάμεναι γὰρ καλὸν ἐνὶ προμάχοισι πεσόντα ἀνδρ' ἀγαθόν...»· εἶναι καλὸς ὁ θάνατος νὰ πέσῃ ὁ γενναῖος στὴ μάχη. Μὰ νὰ πέσῃ ἕνας νέος γιὰ τὴν πίστη του στὸ Χριστό, δὲν εἶναι ἀπλῶς καλὸ καὶ ἥρωικό, μὰ ἀσύγκριτα πολὺ περισσότερο, εἶναι ὑπέρτατη θυσία γιὰ τὸ ἀπόλυτο ἀγαθὸ ποὺ εἶναι ὁ Θεός. Ὁ πιστός, ποὺ πέφτει στὴ μάχη τῆς πίστεως, δὲν εἶναι ἥρωας· εἶναι μάρτυρας τῆς ἀνάστασης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ ἅγιος Ἐλευθέριος, μὲ τὸ ζῆλο, τὴν πραότητα καὶ τὴ σοφὴ του διδασκαλία, γρήγορα ἔφερε στὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ μεγάλο πλῆθος ἀνθρώπων τῆς σημερινῆς Βορείου Ἡπείρου. Γι' αὐτὸ οἱ φανατικοὶ εἰδωλολάτρεις τὸν κατάγγειλαν στὸν αὐτοκράτορα Ἀδριανό. Ὁ αὐτοκράτορας ἔστειλε στὴν Αὐλώνα ἕνα στρατηγὸ μὲ στρατιῶτες κι ἔφεραν τὸν Ἅγιο στὴ Ρώμη. Στὸ δρόμο πολλοὶ ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες, βλέποντας κι ἀκούοντας τὸν ἅγιο Ἐλευθέριο, πίστεψαν καὶ βαπτίσθηκαν. Στὴ Ρώμη ὁ Ἀδριανὸς προσπάθησε μὲ ὑποσχέσεις νὰ μεταπείσῃ τὸν Ἅγιο, μὰ ἐκεῖνος τοῦ ἀπάντησε· «Πῶς θὰ καταδεχθῶ νὰ προσκυνήσω γιὰ Θεοὺς ἀναίσθητα καὶ ἄψυχα ἀγάλματα; Θαυμάζω πῶς ἐσεῖς, λογικοὶ ἄνθρωποι, προσκυνᾶτε ξύλινους καὶ πέτρινους θεοὺς, καὶ περιφρονεῖτε τὸ δημιουργό τοῦ

κόσμου ἀληθινὸ Θεό!

Δὲν χρειάζεται νὰ διηγηθοῦμε τὰ μαρτύρια, μὲ τὰ ὁποῖα οἱ δήμιοι βασάνισαν τὸν Ἅγιο· εἶναι τὸ ἕνα πιὸ σκληρὸ ἀπὸ τ' ἄλλα, ὅσα μπορεῖ νὰ σκεφθῆ καὶ νὰ βρῆ ἡ κακία τῶν ἀνθρώπων. Τὸν ξάπλωσαν ἐπάνω σ' ἕνα σιδερένιο κρεβάτι κι ἄναψαν ἀπὸ κάτω φωτιά, γιὰ νὰ τὸν ψήσουν. Τὸν ἔβαλαν γιὰ νὰ τὸν βράσουν μέσα σὲ πίσσα. Τὸν ἔρριξαν γιὰ νὰ τὸν κάψουν μέσα σὲ πυρωμένο φοῦρνο. Τὸν ἔδεσαν γιὰ νὰ τὸν σύρουν στὸ δρόμο ἀγριεμένα ἄλογα. Τὸν πέταξαν στὰ ἄγρια θηρία, γιὰ νὰ τὸν κατασπαράξουν. Ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ τὸν φύλαξε ἀπ' ὅλα, ὥστε καὶ ἀπὸ τοὺς δήμιους, ποὺ τὸν βασάνιζαν, πολλοὶ πίστεψαν στὸ Χριστό. Στὸ τέλος ὁ αὐτοκράτορας ἔβγαλε διαταγὴ νὰ ἀποκεφαλισθῆ. Ἔτσι ἔλαβε τὸ διπλὸ στεφάνι τῆς νίκης ὁ ἱερέας καὶ μάρτυρας ἅγιος Ἐλευθέριος. Ἀμήν.

Πηγή: agiazoni.gr